

Feladatlap az *Újkor.hu* cikkéhez

Teleki András:

Deák Ferenc húsvéti cikke egykor és ma

[<http://ujkor.hu/content/deak-ferenc-husveti-cikke-egykor-es-ma>]

Készítette: Herczeg Annamária

1. Kik voltak az alábbi személyek?

Kemény Zsigmond

Államminiszter.

Salamon Ferenc

A Pesti Napló
szerkesztője.

Anton von Schmerling

XX. századi történész.

Hanák Péter

Műfordító, történész,
újságíró.

2. Válaszolj a cikk segítségével a forrásokhoz tartozó kérdésekre!

2/a. „Negyvenkét év előtt jelent meg a híres húsvéti cikk. Az a cikk mindenféle okból lett híressé. Legelőször azért, mert a »Pesti Napló« hasábjain jelent meg. Azt pedig az egész nemzet tudta, hogy ez a lap Deák Ferenc nézeteit képviseli. S azt is tudta mindenki, hogy akkor a nemzet meggyőződését Deák Ferenc képviselte. De híressé lett főleg azért, mert azt a cikket csakugyan Deák Ferenc maga írta.”

Kitől származik a részlet?

Mikor és hol jelent meg?

Milyen következtetést fogalmaz meg a cikk szerzője az idézett részlet alapján?

.....
.....

Milyen bizonyíték van arra, hogy valóban ki is a cikk szerzője?

.....
.....

2/b. „Deák Ferenc húsvéti cikke és annak első sorban fent idézett sorai képezték alapját ama tárgyalásoknak, amelyeknek eredményeképp létrejött az 1867. évi XII. törvénycikk. E törvény képezi kiindulási pontját ama harminchatéves alkotmányos életünknek, mely mellett a magyar állam fejlődött szellemi és anyagi erőiben aképp, hogy ma jogot követelhet Európa nyugati államai sorában”

Kitől származik a részlet?

Mikor és hol jelent meg?

Milyen eseményt foglal magába az 1867. évi XII. törvénycikk?

Az aképp ma már furcsának tűnő szó, hogyan mondanád másképp?

2/c. „Ha ezen elkülönző vágy alatt a »B.« azt érti, hogy a magyar nemzet mindig hűen ragaszkodott saját alkotmányos önállásához, s mindig határozott ellenszenvvel viseltetett a hatalomnak, s még inkább a hatalom némely kezelőinek azon törekvései ellen, melyek Magyarország alkotmányának mellőzésére, sőt megsemmisítésére, s némileg az ország beolvasztására voltak irányozva, nincs okunk ellenmondani a »B.« idézett sorainak.”

Mit jelent az „elkülönző vágy” mint vád?

.....
.....

Mit jelöl a B. rövidítés?

.....

Kinek a nevéhez köthető a vád?

.....

Deák hogyan értelmezi a vádat magyar szempontból? A forrásrészlet segítségével válaszolj!

.....
.....
.....
.....

3. Mi az a két cél, amit megfogalmaz Deák a cikkben?

I.

.....

II.

.....

4/a. Mi volt az az érv, amivel Deák cikkét zárta?

.....
.....
.....

4/b. Miért volt ez meghatározó érv a kiegyezés szempontjából?

.....
.....
.....

5. Keress példát a forrásrészletekben az alábbi archaikus nyelvi formákra!

5/a. cz:

5/b. hagyomány elve szerint írt családnév:

5/c. ma már nem használt forma:

mai megfelelője:.....

5/d. -val/-vel toldalékos vonatkozó névmás:

mai megfelelője: